

ZARZĄDZENIE NR 42/16

REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA

W KRAKOWIE

z dnia 30 grudnia 2016 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody „Wały”, „Dąbie”, „Opalonki”, „Sterczów-Ścianka”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, 2249, 2260) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla rezerwatów przyrody „Wały”, „Dąbie”, „Opalonki”, „Sterczów-Ścianka” na okres 5 lat od dnia wejścia w życie zarządzenia.

§ 2. 1. Zadania ochronne, o których mowa w § 1 obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków,
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań,
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt lub grzybów.

2. Zadania ochronne przedstawia załącznik nr 1 do zarządzenia.

3. Powierzchnie, na których będą wykonywane działania ochronne objęte są ochroną czynną.

4. Lokalizację powierzchni, o których mowa w ust. 3 przedstawiają mapy stanowiące załączniki nr 2-5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny
Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie

mgr Rafał Rostecki

Uzasadnienie

Rezerваты przyrody „Wały”, „Dąbie”, „Opalonki”, „Sterczów-Ścianka” nie posiadają planów ochrony. W związku z tym, na podstawie art. 22 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla rezerwatu przyrody nieposiadającego planu ochrony regionalny dyrektor ochrony środowiska może ustanowić zadania ochronne.

Rezerwat przyrody „Wały” został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego Nr 376 z dnia 24 grudnia 1957 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 6, poz. 34 z 1958 r.), w celu „zachowania ze względów naukowych, zbiorowiska pierwotnej roślinności stepowej ze stanowiskiem dziewięcisiła popłocholistnego (*Carlina onopordifolia* i innych rzadkich roślin” na powierzchni 5,81 ha.

Rezerwat przyrody „Dąbie” został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa Nr 37 z dnia 19 lutego 1955 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 19, poz. 194) w celu „zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych stanowiska roślinności stepowej występującej tu w zespole naturalnym na stromym zboczu wzgórza kredowego” na powierzchni 2,61 ha.

Rezerwat przyrody „Opalonki” został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa Nr 38 z dnia 19 lutego 1955 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 24, poz. 240) w celu „zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego stanowiska roślinności stepowej porastającej południowo-wschodnie zbocze śródleśnego wzgórza” na powierzchni 2,23 ha.

Rezerwat przyrody „Opalonki” został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa Nr 36 z dnia 19 lutego 1955 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 19, poz. 195) w celu „zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych stanowiska roślinności stepowej występującej w zespole naturalnym na południowym zboczu leśnego jaru” na powierzchni 3,04 ha.

Według najbardziej aktualnych danych – opracowań Fundacji Botaniki Polskiej im. Władysława Szafera, wykonanych w ramach projektu pn. „Utrzymanie bioróżnorodności siedlisk kserotermicznych w Małopolsce” POIS.05.01.00-00-032/08, murawy i zarośla kserotermiczne będące przedmiotami ochrony wyżej wymienionych rezerwatów zajmują powierzchnie:

w rezerwacie przyrody „Wały”: 0,7233 ha,
w rezerwacie przyrody „Dąbie”: 0,7185 ha,
w rezerwacie przyrody „Opalonki”: 0,5584 ha,
w rezerwacie przyrody „Sterczów-Ścianka”: 1,7329 ha.

Niniejszym zarządzeniem ustanawia się zadania ochronne dla wyżej wymienionych rezerwatów przyrody na okres 5 lat.

Zakres zadań ochronnych obejmuje:

- 1) prowadzenie wypasu owiec i kóz na powierzchniach muraw kserotermicznych, wykształconych w postaci zespołu omanu wąskolistnego *Inuletum ensifoliae* we wszystkich rezerwatach na powierzchni 2,35 ha,
- 2) koszenie ekspansywnych gatunków rodzimych i obcych gatunków inwazyjnych przed wydaniem nasion na powierzchniach wypasu we wszystkich rezerwatach,
- 3) czasowe grodzenie powierzchni wypasu elektrycznym pastuchem we wszystkich rezerwatach,
- 4) karczowanie pędów odroślowych drzew i krzewów na powierzchniach wypasu we wszystkich rezerwatach,

5) koszenie łąki w rezerwacie przyrody Sterczów Ścianka na powierzchni 0,11 ha.

Zarzucenie tradycyjnych metod gospodarowania w tych obszarach, zwłaszcza ekstensywnej gospodarki pasterskiej uruchomiło proces sukcesji wtórnej, prowadzącej do przekształcenia się kserotermicznych zbiorowisk w bardziej bujne, mezofile zbiorowiska murawowe oraz zaroślowe. Konieczne jest zahamowanie procesu sukcesji wtórnej, co zapewni dostęp światła do zbiorowiska i zmniejszy wilgotność podłoża. Należy przede wszystkim prowadzić ekstensywny wypas, usuwać nalot drzew i krzewów oraz eliminować niepożądane gatunki roślin (ograniczać nadmierny rozwój rodzimych gatunków ekspansywnych i inwazyjnych gatunków obcych).

W celu określenia odpowiednich parametrów wypasu, w oparciu o tzw. kalkulator wypasu, został ustalony odpowiedni skład gatunkowy stada (owce i kozy), odpowiednia ilość zwierząt przeznaczonych do wypasu na danej powierzchni, okres wypasu i ilości dni w poszczególnych miesiącach, w których wypas powinien być prowadzony na danej powierzchni. Ewentualna korekta tych parametrów będzie możliwa na podstawie monitoringu stanu siedliska.

W danym roku wypasający będzie kilkakrotnie powracał na powierzchnie wypasu w okresie od maja do września. Powierzchnie wypasu będą ogrodzone pastuchem elektrycznym w celu uniemożliwienia zwierzętom przebywania poza nimi.

Prowadzenie działań ochronnych ustalonych niniejszym zarządzeniem jest niezbędne dla zachowania wyżej wymienionych zbiorowisk roślinnych oraz podtrzymania efektu ekologicznego projektu pn. „*Utrzymanie bioróżnorodności siedlisk kserotermicznych w Małopolsce*” POIS.05.01.00-00-032/08.

Zaplanowane działania ochronne będą służyły zachowaniu przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000: Wały PLH120012, Dąbie PLH120064, Opalonki PLH120071, Sterczów-Ścianka PLH120015, którym jest siedlisko przyrodnicze 6210 Murawy kserotermiczne. W związku z tym, wydanie niniejszego zarządzenia nie wymagało przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w art. 46 pkt. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko .

Środki finansowe na wykonanie wyżej wymienionych działań ochronnych będą pochodziły w głównej mierze z funduszy zewnętrznych.

Załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 422/16
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie
z dnia 30 grudnia 2016 r.

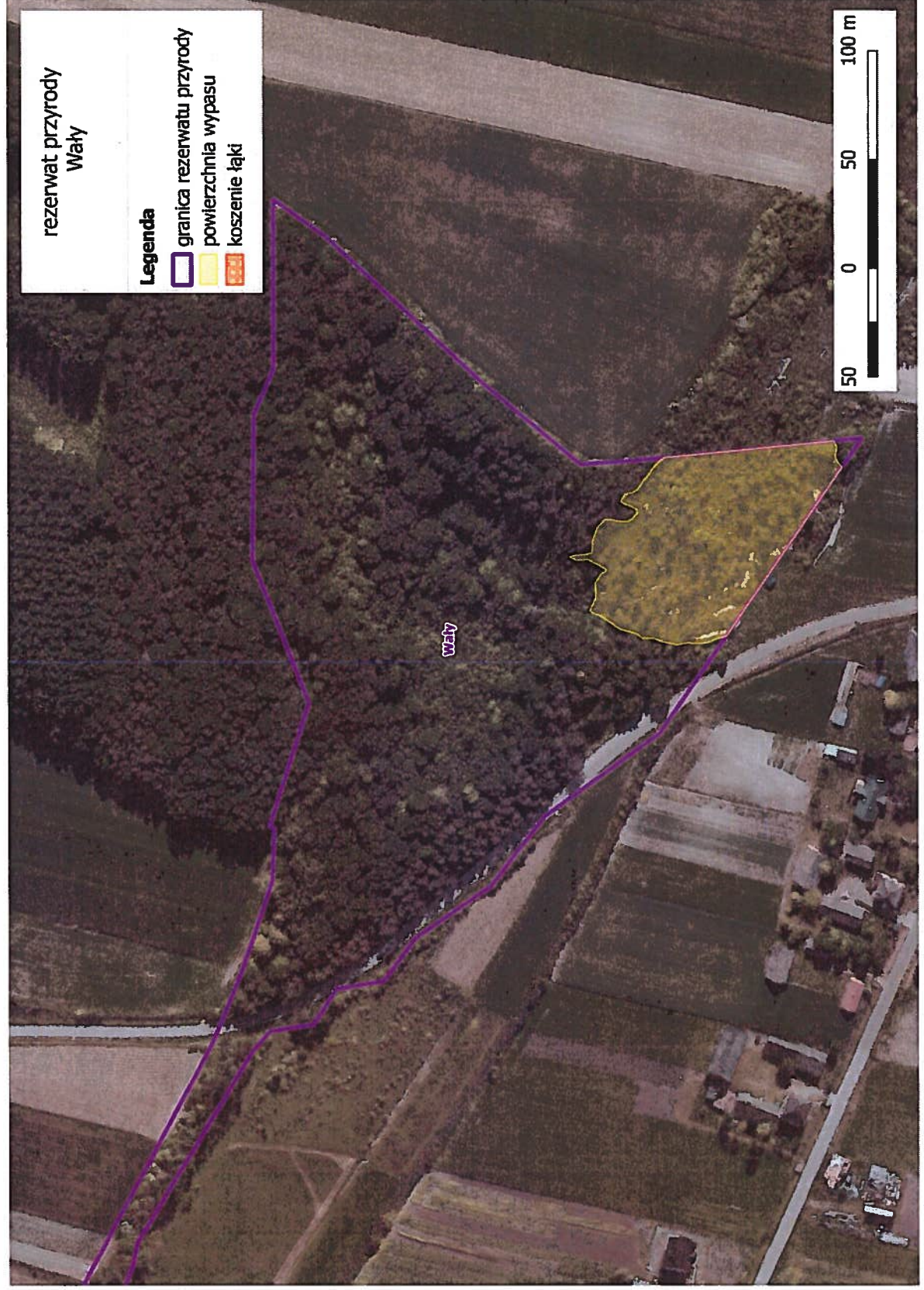
Zadania ochronne dla rezerwatów przyrody nieposiadających planów ochrony

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów					
Lp	Nazwa rezerwatu przyrody	Zidentyfikowane zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Wały	Z powodu zaniechania gospodarki pasterskiej na powierzchniach muraw kserotermicznych następuje wzrost kserotermicznych wskutek kumulacji żywności tego siedliska wzrost kumulacji biomasy roślinności zielnej. W wyniku naturalnej sukcesji roślinnej na powierzchniach muraw obsiewają się drzewa i krzewy, które radykalnie zmieniają warunki termiczne i wilgotnościowe tego siedliska. Wypas owiec i kóz na powierzchni murawy kserotermicznej przez okres 5 lat.	1. wypas owiec i kóz w okresie od maja do września według następujących zasad: a) obsada nie większa niż 0,6 DJP/ha, b) maksymalna ilość zwierząt 30 szt., c) ogrodzenie powierzchni wypasu elektrycznym pastuchem, 2. koszenie ekspansywnych rodzimych i obcych gatunków, inwazyjnych przed wydaniem nasion od maja do września, 3. karczowanie jednoletnich i dwuletnich pędów odrosłowych drzew i krzewów od maja do września.	0,70 ha	Powierzchnia wypasu wskazana w załączniku nr 2 do zarządzenia.
2.	Dąbie			0,59 ha	Powierzchnia wypasu wskazana w załączniku nr 3 do zarządzenia.
3.	Opalonki			0,42 ha	Powierzchnia wypasu wskazana w załączniku nr 4 do zarządzenia.
4.	Sterczów-Ścianka			0,64 ha	Powierzchnia wypasu wskazana w załączniku nr 5 do zarządzenia.
5.	Sterczów-Ścianka	Zaprzestanie koszenia łąki sprzyja spontanicznej sukcesji roślinności leśnej, zwiększa się żywność siedliska, co w konsekwencji prowadzi do degradacji tego zbiorowiska roślinnego. Koszenie łąki przez okres 5 lat	1. jednokrotne w ciągu roku koszenie łąki, 2. zebranie skoszonej biomasy i uprzątnięcie poza granice rezerwatu.	5,52 ha	Powierzchnia koszenia wskazana w załączniku nr 5 do zarządzenia.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 42/16
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie
z dnia 30 grudnia 2016 r.

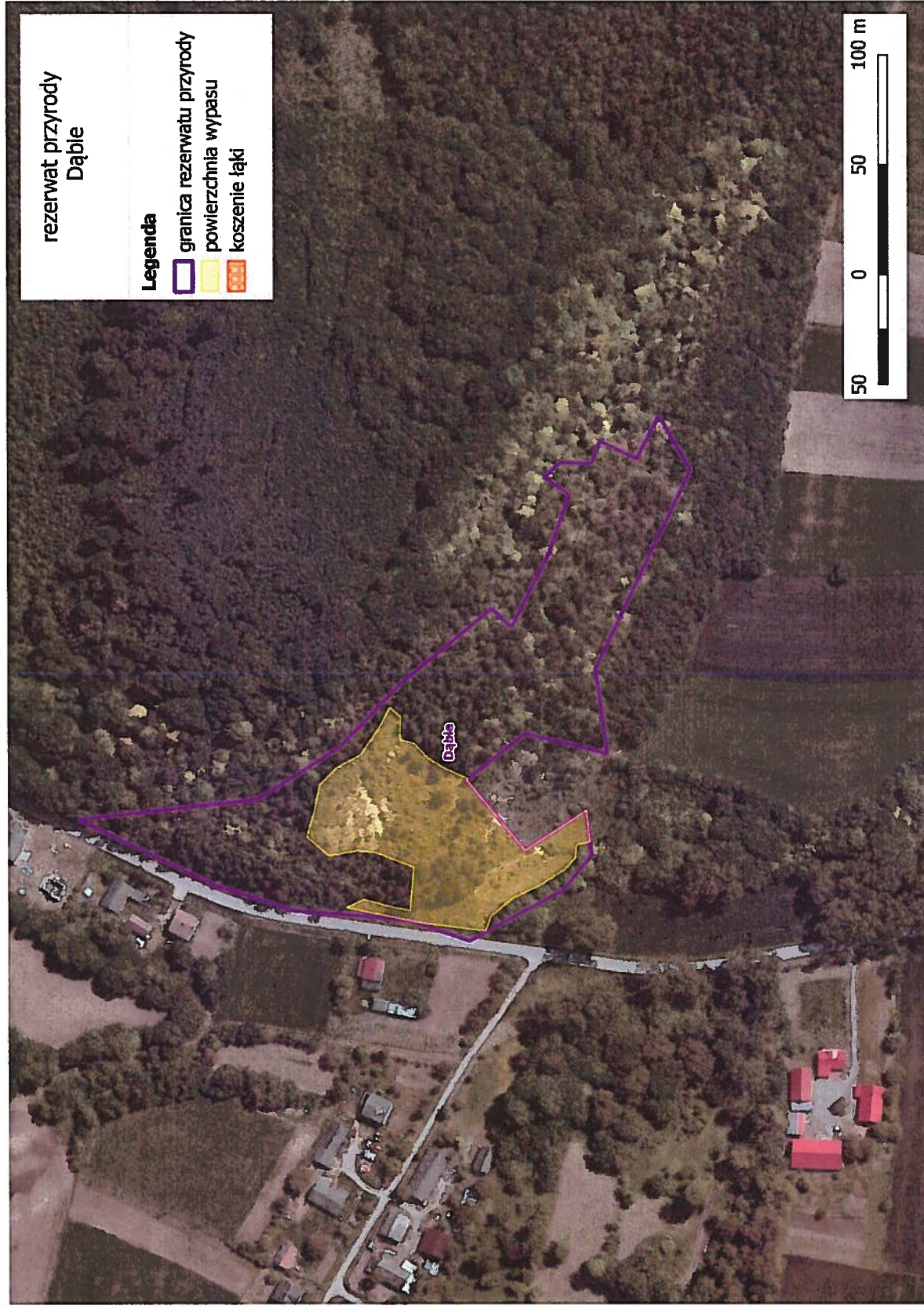
Lokalizacja działań ochronnych w rezerwacie przyrody „Wały”

Załącznik nr 3 do zarządzenia Nr 42/16
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie
z dnia 30 grudnia 2016 r.

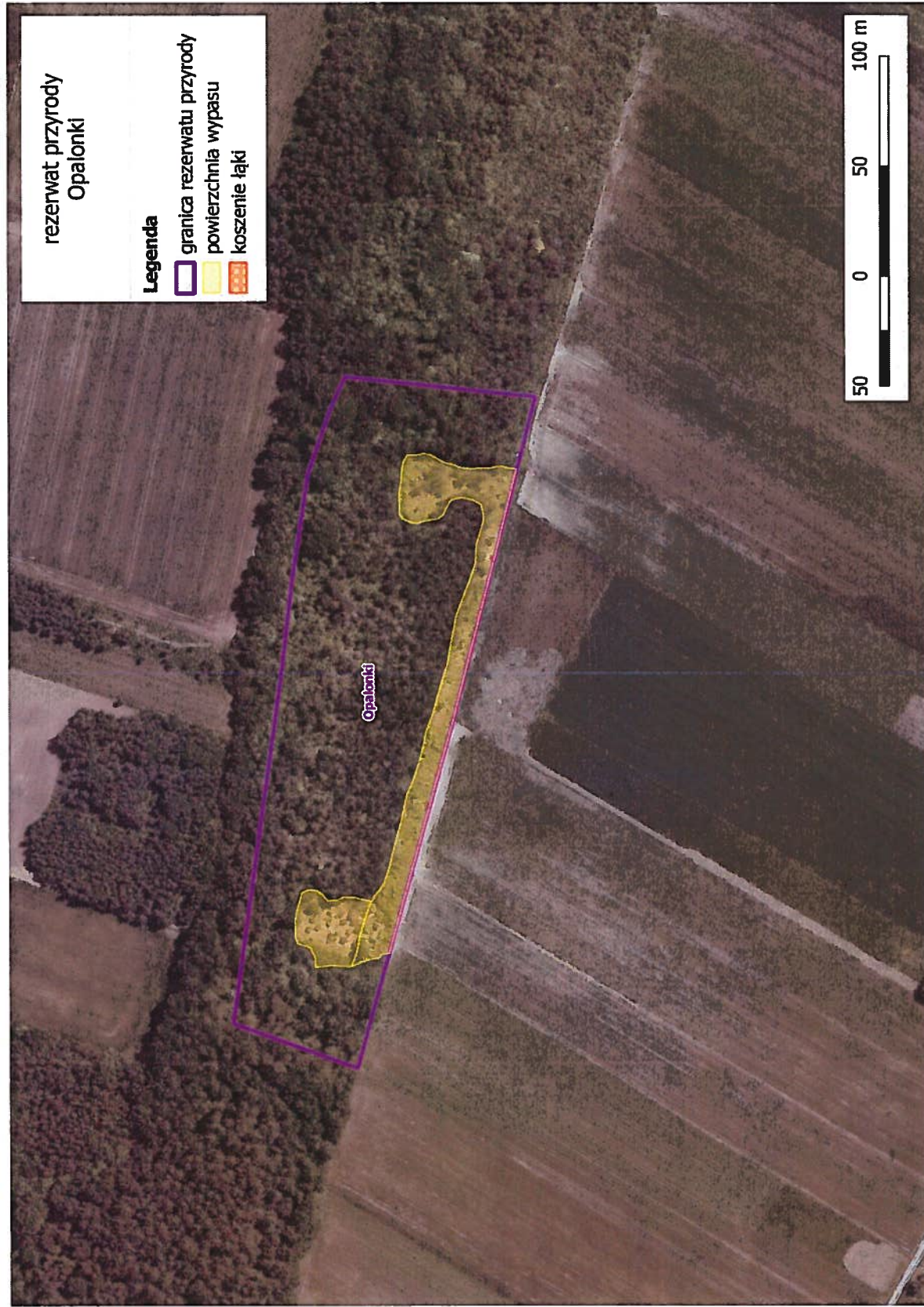
Lokalizacja działań ochronnych w rezerwacie przyrody „Dąbie”

42
Załącznik nr 4 do zarządzenia Nr ...../16
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie
z dnia 30 grudnia .....2016 r.

Lokalizacja działań ochronnych w rezerwacie przyrody „Opalonki”

42
Załącznik nr 5 do zarządzenia Nr ...../16
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie
z dnia 30 grudnia ..... 2016 r.

Lokalizacja działań ochronnych w rezerwacie przyrody „Sterczów-Ścianka”

